

ІННОВАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕР ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»», м. Харків

Сучасна економіка характеризується завершенням V і формування основ VI технологічних укладів. Світова практика свідчить, що трансформація технологічних укладів супроводжується зростанням інтересу бізнесових структур до інноваційних розробок, які можуть забезпечити істотне збільшення прибутку на вкладений капітал. Це надає їм шанс, як і національним економікам у цілому, стати на шлях інноваційного розвитку у т.ч. в руслі концепції інноваційного випередження. Випереджаючий інноваційний розвиток є практично безальтернативним для економіки України, основу якої становлять виробництва минулих технологічних укладів і яка втратила у війні з Росією значну частину свого потенціалу. Відповідно, стратегія повоєнного відновлення економіки України повинна передбачати пріоритетний розвиток галузей і виробництв, які можуть забезпечити інноваційний прорив. В першу чергу це ті з них, які забезпечують виживання національної економіки в роки війни, сприяють зростанню оборонної спроможності країни. Серед них слід відзначити: військово-промисловий комплекс, інноваційні розробки якого показали високу ефективність в умовах бойових дій, викликають інтерес у вітчизняних і зарубіжних споживачів; галузь ІТ, розробки якої користуються високим попитом на зарубіжних ринках; аерокосмічна галузь, що має потужний потенціал, причому як з позицій оборони країни, так і сприяння інноваційному розвитку національної економіки у цілому; агропромисловий комплекс, який забезпечує продовольчу безпеку України, сприяє вирішенню продовольчих проблем у ряді країн світу; сфера науки і освіти, яка продукує і поширює нові знання, готує фахівців спроможних використовувати ці знання на практиці, а також здатних самостійно продукувати нові актуальні знання, що є актуальним в сучасній економіці, коли провідним її сектором став сектор знань. Пріоритетний розвиток цих галузей забезпечить мультиплікаційний ефект, оскільки стимулюватиме розвиток практично усіх галузей національної економіки: машинобудування, будівництва, транспорту, зв'язку тощо. Слід зазначити, що в Україні відбувається стрімка цифровізація економіки, яка різко прискорила в роки ковідних обмежень і війни. Цифрові технології набули поширення практично в усіх сферах людської діяльності, вони формують конкурентні переваги товаровиробників і надавачів послуг, підвищують ефективність управління всіх рівнів, сприяють підвищенню якості життя населення тощо. Викладене свідчить, що інновації і інноваційну діяльність слід розглядати як драйвер повоєнного відновлення і інноваційного розвитку економіки України. Окреслено напрями інноваційного розвитку, актуальні в умовах четвертої промислової революції і поточної трансформації технологічних укладів.